

***Miniopterus schreibersii* Kuhl, 1817**

Ordre: QUIRÒPTERS
Família: VESPERTILIÒNIDS

Ratpenat de cova

Detall del cap i pinya d'individu

Autor i font: 1- Marina Miró
2- www.vleermuizen.be/SchreibersVleermuisFoto.html

Morfologia identificativa

Ratpenat de mida mitjana amb l'avantbraç d'entre 43 i 50 mm de llargada. Musell curt, front alt i protuberant. Orelles petites, triangulars, amb el tragus curt, arrodonit i projectat cap a dins. Ales llargues i estretes, amb la segona falange del tercer dit molt llarga, que li permeten tenir un vol ràpid. La membrana alar s'insereix a l'alçada del turmell. Absència de lòbul postcalcani. Pelatge curt i dens, de color bru grisenc al dors i ventre més pàl·lid. Fórmula dentària: 2.1.2.3/3.1.3.3. Emet pulsos d'ecolocalització amb una freqüència de màxima energia al voltant de 55 khz, que són gairebé indistingibles dels de *Pipistrellus pygmaeus*.

Fenologia

Els refugis de cria són ocupats del maig a principis de setembre, concentrant-se la majoria de parts a principis de juliol. L'aparellament té lloc a la tardor. És l'únic ratpenat del nostre territori que presenta implantació diferida del blastòcit: l'òvul queda fecundat a la tardor, i no es desenvolupa fins a la primavera següent. Així, la gestació té una durada real d'entre 9 i 10 mesos. Les femelles maduren sexualment al segon any de vida. La longevitat màxima reportada és de 15 anys. Pot realitzar desplaçaments de llarg recorregut entre els refugis de cria i hivernada. El recorregut més llarg observat a la península fou de 402 km.

Requeriments d'hàbitat

Espècie cavernícola. Els seus refugis es troben en els dominis termo-mediterranis i supramediterranis, amb independència del relleu i de la cobertura vegetal existent. Les àrees d'alimentació poden estar a desenes de quilòmetres dels seus refugis. Mines i galeries subterrànies (88); Coves i avencs (65.4).

Biologia

Espècie troglòfila, molt gregària, que forma colònies de centenars o milers d'individus durant tot l'any. Presenten un comportament marcadament filopàtric, sobretot les femelles, tornant any rera any a reproduir-se als mateixos refugis on van néixer. A l'època de cria s'associa amb espècies grans del gènere *Myotis*, i amb *Rhinolophus euryale* o *R. mehelyi*, mentre que durant l'hivernada forma colònies monoespecífiques o en associació amb *R. ferrumequinum*. Les colònies de cria es componen bàsicament de femelles. No es coneix la seva dieta al nostre territori. Caça en espais oberts o per sobre de la vegetació.

Distribució a Catalunya

Mapa de cites a les Gavarres

Cites i localitats a les Gavarres

Existeix fins al moment una localitat on s'ha comprovat la presència de l'espècie, al municipi de Celrà. La cita més antiga de la que es té constància s'obtingué gràcies a unes fotografies realitzades per Josep Farrerós a la dècada dels 70 a les mines del nen Jesús, on s'hi pot observar una agregació, en associació amb *R. euryale* i alguna espècie del gènere *Myotis*. En posteriors visites efectuades en els períodes equinoccials compresos entre els anys 2001-2006, s'ha pogut constatar la seva presència al mateix complex de mines^{GA}. Es desconeix si cria al massís, però les mines semblen ser un bon refugi per a la espècie durant les èpoques d'equinocci, en el moment de trànsit entre els refugis de cria i hivernada.

Interès de l'espècie

Aquest ratpenat té una ampla distribució mundial. Com passa amb la resta de quiròpters troglòfils es una espècie altament sensible a l'alteració del seu hàbitat. DH: Annexos II i IV; Berna: Annex II; CNEA: VU; Llei 12/2006: categoria C; LVE(UICN): VU.

Vulnerabilitat i factors d'amenaça

És una espècie sensible a l'alteració dels seus refugis. En aquest sentit són especialment sensibles les visites lúdiques a les cavitats on es troben els refugis de cria, en plena època reproductora o durant l'època de pas. El tancament de cavitats per qüestions de seguretat civil, també pot portar a l'abandonament dels refugis. Altres factors d'amenaça són la pèrdua i degradació de l'hàbitat de caça, i la disminució de la diversitat de preses deguda a l'ús de pesticides agrícoles i forestals. Existeix encara un gran buit de coneixement sobre l'espècie en l'àmbit del massís, principalment del seu estatus poblacional i fenologia.

Propostes de Gestió

Cal definir el seu estatus poblacional al massís, mitjançant la realització d'estudis i monitoritzacions de la comunitat de quiròpters troglòfils de les Gavarres. Calen estudis per a conèixer quins són els hàbitats d'alimentació de l'espècie, i aquests es troben dins o fora de massís. La presència d'aquests animals al massís s'ha vist afavorida gràcies a l'existència d'antigues explotacions mineres. S'han de protegir els principals refugis coneguts d'aquest quiròpter troglòfil, independentment de si són utilitzats per a la cria, hivernada o com a refugis equinoccials. S'hauria d'impedir l'accès de persones a les cavitats on es trobin els principals refugis, aplicant a les colònies més accessibles mesures per evitar-hi la freqüentació, tot evitant fer-hi tancaments directes de cap tipus, doncs s'ha demostrat que aquesta espècie en particular no els tolera. Les estassades o aclarides de vegetació a les boques d'entrada al les galeries poden afavorir la seva ocupació.